

วินัยและการรักษาวินัย ตามพระราชบัญญัติ
ระเบียบข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษา
พ.ศ.๒๕๔๗ หมวด ๕ วินัยและการรักษาวินัย
วินัยอย่างร้ายแรง

วินัยอย่างร้ายแรง
ทุจริตต่อหน้าที่ราชการ การจงใจประมาทเลินเล่อก่อให้เกิดความเสียหายแก่ราชการ
อย่างร้ายแรง

๑. การปฏิบัติหรือการละเว้นการปฏิบัติหน้าที่ราชการโดยมิชอบ เพื่อให้ตนเอง
หรือผู้อื่นได้รับประโยชน์ที่มิควรได้เป็นการทุจริตต่อหน้าที่ราชการ และเป็น
ความผิดวินัยอย่างร้ายแรง มาตรา ๓๙ วรรคสาม

๒. การปฏิบัติหน้าที่ราชการโดยจงใจ หรือประมาทเลินเล่อไม่ปฏิบัติตาม
กฎหมาย ระเบียบ แบบแผนของทางราชการ มติคณะรัฐมนตรี หรือนโยบาย
ของทางราชการ หรือขาดการเอาใจใส่ระมัดระวังรักษาประโยชน์ของทาง
ราชการ อันเป็นเหตุให้เกิดความเสียหายแก่ราชการอย่างร้ายแรง เป็นความผิด
วินัยอย่างร้ายแรง มาตรา ๓๙ วรรคห้า

รายงานเท็จต่อผู้บังคับบัญชา, การกลั่นแกล้ง ดุหมั่นเหยียดหยาม กดขี่
ข่มเหง ประพฤติผิดจรรยาบรรณ

๓. การการรายงานเท็จต่อผู้บังคับบัญชา อันเป็นเหตุให้เสียหายแก่
ราชการอย่างร้ายแรง เป็นความผิดวินัยอย่างร้ายแรง มาตรา ๔๐
วรรคสอง

๔. การกลั่นแกล้ง การดุหมั่น เหยียดหยาม กดขี่ ข่มเหง ผู้ร่วมปฏิบัติ
ราชการ นักเรียน นิสิต นักศึกษา หรือประชาชนอย่างร้ายแรง เป็น
ความผิดวินัยอย่างร้ายแรง มาตรา ๔๑ วรรคสอง

กระทำความผิดอาญาจนได้รับโทษจำคุกโดยคำพิพากษาถึงที่สุดให้จำคุก ประพฤติผิด
จรรยาบรรณ

๕. การกระทำความผิดอาญาจนได้รับโทษจำคุกโดยคำพิพากษาถึงที่สุดให้จำคุก เว้น
แต่เป็นโทษสำหรับความผิดที่ได้กระทำโดยประมาทหรือความผิดลหุโทษ หรือกระทำ
การอื่นใดอันได้ชื่อว่าเป็นผู้ประพฤติชั่วอย่างร้ายแรง เป็นความผิดวินัยอย่างร้ายแรง
มาตรา ๔๔ วรรคสอง

๖. ประพฤติผิดจรรยาบรรณที่เป็นความผิดวินัยอย่างร้ายแรง ให้ดำเนินการทางวินัย
ตามพระราชบัญญัตินี้ มาตรา ๔๖ วรรคหนึ่ง

กลั่นแกล้งผู้ใต้บังคับบัญชาในการกล่าวหาหรือดำเนินการทางวินัย

๗. กลั่นแกล้งผู้ใต้บังคับบัญชาในการกล่าวหาหรือดำเนินการทางวินัย
ให้ถือว่า ผู้บังคับบัญชานั้นกระทำความผิดวินัยอย่างร้ายแรง มาตรา ๔๗
วรรคสอง

วินัยอย่างร้ายแรง ปลดออก ไล่ออก

๘. วินัยอย่างร้ายแรง มี ๒ สถาน คือ มาตรา ๔๘ (๔) (๕)

• (๔) ปลดออก

• (๕) ไล่ออก

• ผู้ใดถูกลงโทษปลดออกตามมาตรา ๔๘ (๔) ให้มีสิทธิได้รับบำเหน็จบำนาญ
เสมือนผู้นั้นลาออกจากราชการ มาตรา ๔๘ วรรคสอง

ตัวอย่างที่ ๑ วินัยอย่างร้ายแรง

- อ้างว่ามีอาการเจ็บป่วยทางสายตาและไม่ได้ยื่นใบลาป่วยต่อผู้บังคับบัญชา ตามระเบียบของทางราชการว่าด้วยการลา จึงไม่อาจถือได้ว่ามีเหตุผลอันสมควร การกระทำดังกล่าวถือเป็นการ จงใจละทิ้งหน้าที่ราชการติดต่อกันเป็นเวลานานกว่าสิบห้าวันโดยไม่มีเหตุผลอันสมควร อันเป็นความผิดวินัยอย่างร้ายแรง คำสั่งไล่ออกจากราชการจึงเป็นการใช้ดุลพินิจโดยชอบด้วยกฎหมาย คำพิพากษาศาลปกครองสูงสุด ที่ อ.๑๒๖๖/๒๕๕๙
หากกรณีเป็นข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษา เป็นการกระทำเข้าข่าย มาตรา ๓๙วรรค ๕

ตัวอย่างที่ ๒ กระทำผิดวินัยอย่างร้ายแรง

- ข้าราชการควบคุมรับว่าพาดูเลี้ยงหายเข้าโรงแรมและอยู่กับผู้เลี้ยงหายเป็นเวลาหลายชั่วโมง แม้ไม่หลักฐานยืนยัน ได้มีการแจ้งเหตุทางแพทย์ผู้เลี้ยงหาย อีกทั้งสถานที่พาดูเลี้ยงหายเข้าไปเป็นโรงแรม ในฐานะควบคุมต้องมีสามัญสำนึกมากกว่าสามัญชนทั่วไปว่าเป็นสถานที่ที่ไม่เหมาะสมที่ชายหญิงจะเข้าป้วนเปี้ยนสองต่อสอง ส่อไปในทางชู้สาว พฤติการณ์ย่อมถือได้ว่าไม่รักษาชื่อเสียงของตนและไม่รักษาเกียรติศักดิ์ของตำแหน่งหน้าที่ราชการของตน การกระทำล่วงละเมิดทางเพศกับผู้เลี้ยงหายหรือนักศึกษา ไม่ว่าจะอยู่ในความดูแลรับผิดชอบของตนหรือไม่ เป็นความผิดวินัยไม่ร้ายแรง คำสั่งไล่ออกจากชอบด้วยกฎหมาย คำพิพากษาศาลปกครองสูงสุดที่ อ.๙๔๘/๒๕๖๑
- กรณีข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษา เข้าข่ายกระทำผิดวินัยอย่างร้ายแรง มาตรา ๓๘ วรรคสอง

ตัวอย่างที่ ๓ วินัยไม่ร้ายแรง

- ลูกจ้างประจำมีหน้าที่ดูแลอาคารของหน่วยงาน กระทำผิดเล่นการพนันในสถานที่ทำงาน ในขณะที่ไม่ได้เป็นเจ้ามือ เจ้าสำนัก หรือเล่นพนันเป็นอาชีพและกระทำผิดนอกเวลาราชการ การกระทำของผู้ฟ้องคดีทั้งสามจึงยังไม่อาจถือได้ว่า กระทำการอันได้ชื่อว่าเป็นผู้ประพฤติชั่วอย่างร้ายแรง ตามข้อ ๔๖ ของระเบียบกระทรวงการคลัง ว่าด้วยลูกจ้างของส่วนราชการ พ.ศ.๒๕๓๗ แต่เป็นความผิดวินัยฐานกระทำการอันได้ชื่อว่าเป็นผู้ประพฤติชั่ว ตามข้อ ๔๖ วรรคหนึ่ง ของระเบียบฉบับเดียวกัน การลงโทษปลดออกจากราชการ จึงไม่ชอบด้วยกฎหมาย มติที่ยกอุทธรณ์จึงไม่ชอบด้วยกฎหมายด้วยเช่นกัน คำพิพากษาศาลปกครองสูงสุด ที่ อ.๑๔๒/๒๕๕๙

วินัยและการรักษาวินัย ตามพระราชบัญญัติระเบียบ
ข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษา พ.ศ.๒๕๕๗
หมวด ๕ วินัยและการรักษาวินัย

ข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษา ต้องรักษาวินัยและ
จรรยาบรรณตามที่บัญญัติไว้ในหมวดนี้โดยเคร่งครัด มาตรา ๓๗

วินัยที่ต้องรักษา

- ๑. ต้องสนับสนุนการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมี
พระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข ตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักร
ไทยด้วยความบริสุทธิ์ใจ มาตรา ๓๘
- ๒. ต้องปฏิบัติหน้าที่ราชการด้วยความซื่อสัตย์สุจริต เทียงธรรม
ซื่อสัตย์สุจริต และดูแลเอาใจใส่รักษาประโยชน์ของทางราชการ
มาตรา ๓๙ วรรคหนึ่ง

- ๓. ห้ามมิให้อาศัย หรือยอมให้ผู้อื่นอาศัยอำนาจหน้าที่ราชการของตน
ไม่ว่าจะโดยทางตรงหรือทางอ้อมหาประโยชน์ให้แก่ตนเองหรือผู้อื่น
มาตรา ๓๙ วรรคสอง
- ๔. ต้องปฏิบัติหน้าที่ตามกฎหมาย ระเบียบ แบบแผนของทางราชการ
มติคณะรัฐมนตรี หรือนโยบายของทางราชการ มาตรา ๓๙ วรรคสี่

วินัยที่ต้องรักษา (ต่อ)

- ๕. ต้องไม่รายงานเท็จต่อผู้บังคับบัญชา การรายงานโดยปกปิดข้อความ
ซึ่งควรต้องแจ้ง ถือว่าเป็นการรายงานเท็จด้วย มาตรา ๔๐ วรรคหนึ่ง
- ๖. ต้องประพฤติเป็นแบบอย่างที่ดี มีความสุภาพเรียบร้อย วางตนให้
เหมาะสมกับวัฒนธรรมอันดีงามของสังคมไทย อุทิศเวลาให้กับทางราชการ
อย่างเต็มที่ รักษาความสามัคคี ช่วยเหลือเกื้อกูลในการปฏิบัติหน้าที่ราชการ
ระหว่างผู้ร่วมปฏิบัติราชการด้วยกัน มาตรา ๔๑ วรรคหนึ่ง

- ๗. ต้อง ไม่กระทำการ หรือยอมให้ผู้อื่น กระทำการหาประโยชน์อันอาจ
ทำให้เสื่อมเสียความเที่ยงธรรมหรือเสื่อมเสียเกียรติศักดิ์ของตำแหน่ง
หน้าที่ราชการของตน การกระทำดังกล่าวให้ถือว่าเป็นการกระทำผิด
วินัย มาตรา ๔๒
- ๘. ต้องไม่เป็นกรรมการผู้จัดการ ผู้จัดการ หรือดำรงตำแหน่งอื่นที่มี
ลักษณะงานคล้ายคลึงกันนั้น ในห้างหุ้นส่วนหรือบริษัท เว้นแต่เป็นการ
ปฏิบัติราชการ หรือได้รับมอบหมายจากอธิการบดี มาตรา ๔๓

- ๙. ต้องรักษาชื่อเสียงของตน และรักษาเกียรติศักดิ์ของตำแหน่งหน้าที่ราชการของตนมิให้
เสื่อมเสีย โดยไม่กระทำการใด ๆ อันได้ชื่อว่าเป็นผู้ประพฤติชั่ว มาตรา ๔๔ วรรคหนึ่ง
- ๑๐. ต้องปฏิบัติตามจรรยาบรรณตามที่ สภานิสิตในสถาบันอุดมศึกษากำหนด มาตรา ๔๕ วรรคหนึ่ง
- ๑๑. ผู้บังคับบัญชาผู้ใดเมื่อปรากฏว่าสมควรกล่าวหาว่าข้าราชการพลเรือนใน
สถาบันอุดมศึกษาผู้ใดกระทำความผิดวินัย ละเลยไม่ดำเนินการทางวินัยตามหมวด ๖ ให้ถือว่า
ผู้นั้นกระทำความผิดวินัย มาตรา ๔๗ วรรคหนึ่ง
- ๑๒. หากฝ่าฝืนตามข้อ ๑-๑๑ เป็นความผิดวินัยไม่ร้ายแรง ถูกลงโทษ (๑)ภาคทัณฑ์
(๒) ตัดเงินเดือน (๓) ลดเงินเดือน มาตรา ๔๘ (๑) (๒) (๓)